

S E P A standardi – strateška priprema crnogorske privrede

Događaj: Privredna komora Crne Gore i Centralna banka Crne Gore

Datum: 12. septembar 2025.

S€PA

obuhvata
41 zemlju:

27 država članica EU

Norvešku, Island, Lihtenštajn

Švajcarsku, Veliku Britaniju, Monako, San Marino, Andoru, Vatikan

Crnu Goru, Albaniju, Sjevernu Makedoniju, Moldaviju i Srbiju*

Gdje smo bili?

SWIFT odlazne i dolazne poruke ka i od SEPA tržišta u 2024. godini pokazuju značajne troškove za crnogorsku privredu:

Pravna lica	> 20.000 €	5.000 – 20.000 €	1.000 – 5.000 €	< 1.000 €
Prosječna naknada za odlazne poruke / transfer ka SEPA tržištima	238,4 €	203,8 €	28,4 €	23,0 €
Prosječna naknada za dolazne poruke / transfer od SEPA tržišta	86,7 €	9,6 €	5,2 €	4,7 €

 Prosječna naknada za odlazni transfer u SEPA tržište od preko SWIFT-a bila je 73,4 €

Izvor: CBCG, primarni podaci banaka

Gdje smo bili u odnosu na region WB6?

Crna Gora – najskuplji B2B koridori u WB6 i prema EU

"Measuring the cost of cross-border business-to-business payments in the Western Balkans" World bank, August 2025

Transfer od 5.000 € unutar WB6

Najviši prosječni trošak od **0,90%** bilježi se na koridorima koji polaze iz Crne Gore

Najniži trošak je 0,38% na koridorima koji polaze iz Kosova

Transfer od 20.000 € unutar WB6

Maksimalni prosječni trošak iznosi **0,68%** za transfere iz Crne Gore (osim prema Srbiji)

Najniži trošak je 0,18% za transfere iz Kosova

Najveći pojedinačni troškovi na nivou koridora

Najveći pojedinačni trošak unutar WB6 za transfer od 20.000 € je **1,10%** (Crna Gora → Sjeverna Makedonija).

Za transfer od 5.000 €, maksimalni trošak je još veći, **1,40%** na istoj ruti (Crna Gora → Sjeverna Makedonija).

❌ ♦ Opšti prosjek u poređenju sa EU

Unutar EU, prosječni troškovi su daleko niži: od 0,00% (Njemačka → Hrvatska) do 0,05–0,06% (Grčka → Austrija).

To znači da su troškovi transfera iz Crne Gore unutar WB6 i prema EU 10 do 20 puta viši od intra-EU prosjeka.

Gdje smo od 7. oktobra?

Odluka CBCG o ograničenju naknada za SEPA transfere

Centralna banka Crne Gore donijela je Odluku o ograničenju visine naknada za kreditne transfere u jedinstvenom području plaćanja u eurima (SEPA), s ciljem podsticanja konkurencije i promovisanja SEPA plaćanja.

0,02€

Prvi dnevni transfer do 200 €

Fizička lica

1,99€

Transakcije do 20.000 €

Elektronske i prijem SEPA transfera

3,99€

Uplate u poslovnici do 20.000 €

Fizička i pravna lica

25€

Transakcije preko 20.000 €

Elektronske i prijem SEPA transfera

50€

Uplate u poslovnici preko 20.000 €

Fizička i pravna lica

Građani i privreda dobijaju povoljan, brz i siguran pristup evropskom tržištu plaćanja; godišnje uštede ~13,9 mil, od toga 10,8 miliona Eura uštede za privredu € (50+ mil. € do članstva u EU), dok banke gube 23,5% svojih prihoda od naknada u platnom prometu (2024 est).

Ponude banaka za SEPA transakcije

Pregled trenutnih ponuda svih banaka u Crnoj Gori za SEPA transakcije:

Banka	Prva transakcija fizičkih lica do 200 €	Elektronski nalozi (fizička/pravna lica) Do 20000 i preko 20000	Nalozi u poslovnici (fizička/pravna lica) Do 20000 i preko 20000	Prilivi (fizička/pravna lica) Do 20000 i preko 20000
CKB	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
NLB	0 € (za sve)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Hipotekarna	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Erste	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Adriatic	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Addiko	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Lovćen	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Prva	0 € (za sve)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Universal	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €
Zapad	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	/
Ziraat	0 € (samo prva)	1,99 € / 25 €	3,99 € / 50 €	1,99 € / 25 €

 Sve banke su uskladile svoje tarife sa maksimalnim naknadama propisanim od strane CBCG

SEPA standardi i ravnopravnost

Preporuka bankama: ukinuti naknade za prenose SEPA priliva sa međunarodnog na nacionalni račun pravnih i fizičkih lica do 7 oktobra 2025

Naplaćivanje prenosa SEPA priliva sa međunarodnog na nacionalni račun u suštini znači dvostruko tarifiranje iste usluge.

Razlog za ukidanje

- Kada klijent primi uplatu iz EU u SEPA režimu, ona je već prošla kroz sve potrebne poravnanja
- Standardizovani formati (ISO 20022) su već primijenjeni
- Naknade koje je platilac već pokrio
- Knjiženje priliva na transakcioni račun korisnika u Crnoj Gori predstavlja isključivo internu operaciju banke

Poruka bankama:

- Pravni subjekti u Crnoj Gori trebaju imati jednak tretman kao i privrednici u EU, gdje se prilivi u SEPA režimu knjiže direktno na transakcioni račun – bez dodatnih troškova
- Ukidanjem naknade šaljete signal povjerenja i partnerstva prema domaćoj privredi i jačate konkurentnost čitavog sistema

SEPA standardi i ravnopravnost

Preporuka bankama: ukinuti naknade za prenose priliva sa međunarodnog na nacionalni račun pravnih i fizičkih lica do 7.10.2025

Banka	Usluga	Naknada
CKB	Prenos sredstava sa međunarodnog na nacionalni račun istog pravnog lica	0,20%
CKB	Prebacivanje novca sa međunarodnog na nacionalni CKB račun istog vlasnika	Besplatno
NLB	Transfer uplate iz inostranstva na račun za nacionalne platne transakcije u NLB (pravna lica)	0,10% (min 10 €)
NLB	Transfer uplate kod druge banke (pravna lica)	0,20% (min 10 €)
Hipotekarna banka	Transfer priliva sa međunarodnog na nacionalni račun (pravna lica)	Do 1.000 € – 10 € fiksno1.000,01–20.000 € – 20 € fiksno Preko 20.000 € – 0,1%
Hipotekarna banka	Transfer priliva na račun kod druge domaće banke (pravna lica)	0,15% (min 10 €, max 30 €)
Hipotekarna banka	Interni nalozi rezidenta/nerezidenta – e-bank	Besplatno
Erste banka	Interni prenosi (isto lice ili dva različita lica)	Besplatno

 Nekonzistentnost u pristupu banaka pokazuje potrebu za jedinstvenim standardima

SEPA standardi i ravnopravnost - Dio 2

Preporuka bankama: ukinuti naknade za prenose priliva sa međunarodnog na nacionalni račun pravnih i fizičkih lica do 7.10.2025

Banka	Usluga	Naknada
Adriatic banka	Prenos priliva na transakcioni račun za nacionalni platni promet (fizička lica)	Rezidenti – besplatnoNerezidenti – 0,10% (min 5 €)
Addiko banka	Prenos priliva na račun u okviru Addiko banke (pravna lica)	Besplatno
Lovćen banka	Prenos sa deviznog na transakcioni račun (fizička lica, na šalteru)	0,1% (min 0,45 €, max 200 €)
Lovćen banka	Prenos sa deviznog na transakcioni račun (pravna lica)	0,1% (min 10 €)
Prva banka	Prenos sa međunarodnog na nacionalni račun (pravna lica)	0,10% (min 10 €)
Universal Capital	Prenos priliva na transakcioni račun za nacionalne platne transakcije (pravna lica)	Besplatno
Zapad banka	Nije navedena usluga u tarifniku	/
Ziraat banka	Prenos sredstava sa međunarodnog na nacionalni račun	Besplatno

 Nekonzistentnost u pristupu banaka pokazuje potrebu za jedinstvenim standardima

Privreda Crne Gore nedovoljno koristi internet i m-bankarstvo

Korišćenje m-bankarstva i internet bankarstva kod pravnih lica po bankama:

Banka	m-bankarstvo %	Internet bankarstvo %	m+ internet %
Universal Capital Bank	10,66%	45,71%	9,30%
Prva Banka CG AD	N/A	13,11%	N/A
Erste Bank AD	0,00%	30,15%	30,15%
Lovćen banka AD	36,49%	44,14%	36,49%
Zapad Banka AD	12,57%	79,69%	11,15%
Hipotekarna Banka AD	15,35%	22,93%	8,84%
Addiko Bank AD	15,47%	51,57%	15,47%
Ziraat Bank Montenegro	N/A	12,55%	N/A
NLB Banka AD	11,95%	17,34%	2,82%
Adriatic banka AD	82,54%	82,54%	82,54%
CKB Banka	30,52%	36,78%	N/A

Izvor-podaci banaka na 30.06.2025

 Fusnote:

- NLB / Lovćen – aktivan korisnik je onaj koji je imao makar jedan log-in u m-banking ili internet aplikaciju u posljednja 3 mjeseca (90 dana)
- Adriatic – svi korisnici koji imaju aktivirane ove usluge i posjeduju aktivne račune uključeni su u broj; kupovinom usluge dobijaju i m- i internet bankarstvo, pa su podaci identični

Koristite digitalne kanale za SEPA plaćanja!!

Prednosti: niži troškovi, brzina i sigurnost, lakša administracija, priprema za instant i QR plaćanja

Niži troškovi

Plaćanja kroz m-banking i internet bankarstvo su u prosjeku **2x jeftinija** od naloga na šalteru za SEPA transakcije. Za firme koje često plaćaju dobavljačima i partnerima u EU, razlika u trošku može značiti hiljade eura uštede godišnje.

Lakša administracija

Elektronski izvod i automatizovani pregled transakcija olakšavaju računovodstvo i izvještavanje.

Brzina i sigurnost

Nalozi se izvršavaju brže, uz automatsku potvrdu

Priprema za budućnost

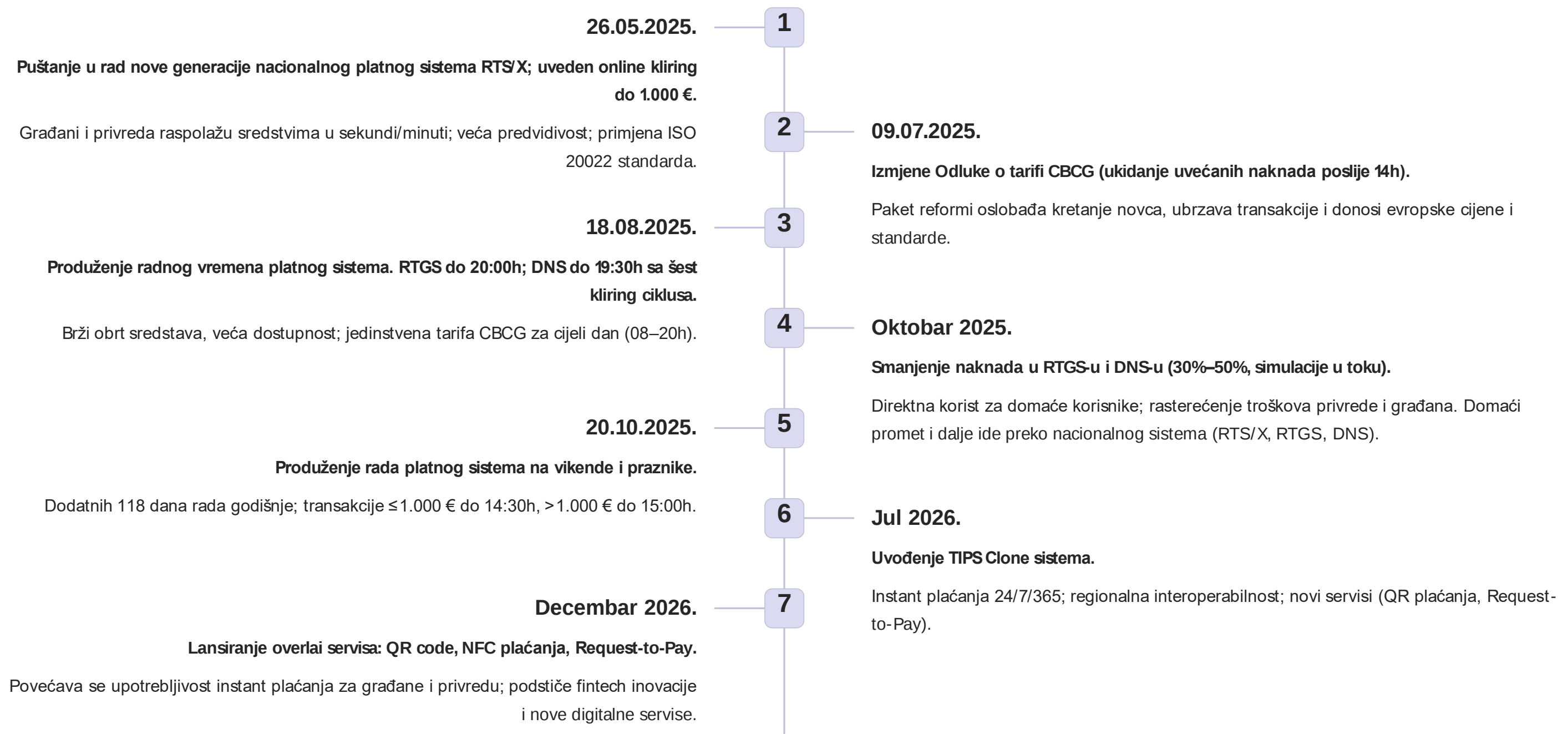
Sa ulaskom u SEPA i dolaskom TIPS Clone instant plaćanja, prednost će imati oni koji već koriste digitalne kanale – jer će prvi moći da implementiraju instant i QR plaćanja u svoje poslovanje.

✔ ✦ Poruka privredi:

„Ako plaćate kroz šalter – plaćate više. Ako plaćate kroz m-banking ili internet bankarstvo – plaćate po evropskim cijenama. Digitalni kanali nijesu samo povoljniji, već i sigurniji i brži.”

Pregled ključnih datuma modernizacije domaćeg platnog sistema CBCG

Tabela sa datumima, aktivnostima i efektima (RTS/X, tarifne odluke, rad vikendom, QR kod, TIPS Clone):

Jedinstvena niža tarifa koja važi za cijeli operativni dan (08:00–20:00) - Di

Odluka Savjeta CBCG 8 o izmjeni Odluke o utvrđivanju tarife po kojoj se obračunavaju naknade za vršenje usluga koje obavlja Centralna banka Crne Gore- ukida se naknada CBCG koja je do sada bila 30% viša za izvršavanje platnih transakcija poslije 14:00 časova i uvodi jedinstvena niža tarifa koja važi za cijeli operativni dan (08:00–20:00)

Naknade u nacionalnom platnom prometu za izvršavanje platnih transakcija poslije 14:00 časova -rasponi od minimalnih do maksimalnih naknada

Banka	Naknade prije odluke CBCG – nakon 14:00h	Naknade nakon odluke CBCG – tokom cijelog dana	Zaključak	Datum primjene novih tarifnika
CKB	Od 0,12 € do 0,38% (min 4,90 €, max 190 €)	CKB GO / OFFICE BANKING: 0,17% od iznosa, min 2,80 eura, max 80,00 eura POSLOVNICA 0,25% od iznosa, min 3,50 eura, max 80,00 eur	Ukinula naknade poslije 13:30h za pravna lica (za fizička nisu ni imali)	Za pravna lica, od 15.10.
NLB	Od 0,18 € do 0,12% (max 70 €)	Od 0,14 € do 0,10% (max 60 €)	Ukida naknade poslije 14:00h za pravna lica (za fizička nisu ni imali)	06.10.2025.
Hipotekarna banka	Od 0,32 € do 0,40% ≥ 1.000 €	Od 0,24 € do 0,30% ≥ 1.000 €	Ukida naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	06.10.2025.
Erste banka	Od 0,42 € do 195 €	Od 0,28 € do 150 €	Ukinula naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	U primjeni od 18.08.2025.
Adriatic banka	Od 0,35 € do 0,30% ≥ 50.000 €	Od 0,46 € do 0,39% ≥ 50.000 €	Ukinula naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	Fizička lica od 01.09.2025. Pravna lica od 06.10.2025.
Addiko banka	Od 0,61 € do 162 €	Od 0,45 € do 120 €	Ukinula naknade poslije 14:00h za pravna lica (za fizička nisu ni imali)	U primjeni od 18.08.2025.

Jedinstvena niža tarifa koja važi za cijeli operativni dan (08:00–20:00)- Dio 2

Banka	Naknade prije odluke CBCG – nakon 14:00h	Naknade nakon odluke CBCG – tokom cijelog dana	Zaključak	Datum primjene novih tarifnika
Lovćen banka	Od 0,30 € do 0,28% (max 80 €)	Od 0,20 € do 0,20% (max 60 €)	Ukida naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	U primjeni od 18.08.2025.
Prva banka	Od 0,45 € do 0,30% (max 150 €)	Od 0,30 € do 0,20% (max 100 €)	Ukida naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	U primjeni od 01.09.2025.
Universal Capital	Od 0,35 € do 0,45% (max 100 €)	Od 0,25 € do 0,35% (max 70 €)	Ukida naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	U primjeni od 06.10.2025.
Zapad banka	Od 0,33 € do 0,30% (max 90 €)	Od 0,22 € do 0,20% (max 60 €)	Ukida naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	U primjeni od 15.10.2025.
Ziraat banka	Od 0,38 € do 0,35% (max 120 €)	Od 0,28 € do 0,25% (max 80 €)	Ukida naknade poslije 13:30h za fizička i pravna lica	U primjeni od 01.11.2025.

Produženje rada platnog sistema od 20. oktobra 2025. godine

Produženje rada platnog sistema: brži prilivi, manje zaduživanja, veća konkurentnost

Ključne izmjene i datumi primjene:

18.08.2025.

Produženje radnog vremena platnog sistema. RTGS do 20:00h; DNS do 19:30h sa šest kliring ciklusa.

20.10.2025.

Produženje rada platnog sistema na vikende i praznike. DNS ≤1.000 € do 14:30h, RTGS >1.000 € do 15:00h.

Ključni benefiti produženja rada platnog sistema:

118

Novih obrađivačkih dana

Na godišnjem nivou

10.3

Sata skraćanja

Prosječno skraćanje trajanja transakcija ili oko 0,43 dana

32M

Eura oslobođenog kapitala

Oslobođeni obrtni kapital

1.6M

Eura godišnje uštede

Ušteda privrede na finansiranju/overdraftu

Ravnomjerniji protok likvidnosti

Bez „ponedjeljak efekta“

Brži priliv sredstava

Državi (PDV, porezi) i dobavljačima

Manja potreba za zaduživanjem

Kratkoročnim zaduživanjem/prekoračenjem

Povećana efikasnost

I konkurentnost privrede

Smanjenje naknada za vršenje usluga koje obavlja Centralna banka Crne Gore RTGS/DNS -20%-50%

Preliminarno:

Oktobar/Novembar 2025 sa implementacijom od 1.01.2026

Odluka Savjeta CBCG 8 o izmjeni Odluke o utvrđivanju tarife po kojoj se obračunavaju naknade za vršenje usluga koje obavlja Centralna banka Crne Gore- Smanjenje naknada CBCG u rasponu 20%-50%

Direktna korist za domaće korisnike

Rasterećenje troškova privrede i građana.
Domaći promet i dalje ide preko nacionalnog sistema (RTS/X, RTGS, DNS).

Uticaj na prihode CBCG

Smanjenje prihoda i do **3,5 miliona Eura godišnje**, koje će biti proslijeđene kroz niže tarife banaka krajnjim korisnicima.

Obaveza banaka

Banke će biti dužne da u roku od **60 dana** smanjenje naknada CBCG prenesu do krajnjeg korisnika.

 Ova mjera predstavlja značajan korak ka evropskim standardima u platnom prometu

Hvala

Stojimo na raspolaganju za sva pitanja

Centralna banka Crne Gore

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 681000 Podgorica, Crna Gora

Telefon: +382 20 407 100

Email: info@cbcg.me

Web: cbcg.me

Privredna komora Crne Gore

Novaka Miloševa 29/II81000 Podgorica, Crna Gora

Telefon: +382 20 230 460

Email: pkcg@pkcg.org

Web: pkcg.org